

Sv. Makrína mladšia

Plinio de Oliveira

19. júla 2020 ✝ Svätec týždňa ✝ Svätec na júl

Životopisné dáta:

Makrína sa narodila v roku 327 v Cézarei ako najstaršie dieťa Basila a Emmelie. Bola vnučkou sv. Makríny staršej, sestrou sv. Bazila, sv. Gregora z Nyssy a sv. Petra

zo Sebey. Jej matka pri výchove detí vychádzala z Knihy múdrosti a zvykla s nimi recitovať žalmy.

V 12-tich rokoch bola Makrína zasnúbená, ale keď jej snúbenec zomrel, rozhodla sa, že sa nevydá. Venovala svoj život výchove svojich bratov a pomoci svojej matke. Keď jej súrodenci vyrástli a úplne dozreli, volali ju Makrína Veľká, na znamenie vysokej úcty, ktorú k nej mali.

Keď vážne ochorela a bola blízko smrti, navštívil ju sv. Gregor z Nyssy. Našiel ju, ako leží na drevenej doske a má na sebe košeľu z konských vlasov. Opatrne ju zdvihol a položil na posteľ. Umierajúca žena vedela, že uzrela svoju poslednú hodinu, spomenula si na všetky dobré veci, ktoré jej Boh dal počas života a vzdala mu slávu. Povedala:

„Och Bože! Zničil si strach zo smrti. Vďaka obeti, ktorú si priniesol, sa skutočný život začína, až keď sa súčasný život skončí. Chvíľu budeme spať a potom, za zvuku trúby, budeme vzkriesení. Zachránil si nás pred kliatbou hriechu, vykúpil si nás od hriechu a aj od jeho kliatby.“

Makrína pobozkala železný kríž – obsahoval pozostatky Spasiteľovho kríža –, ktorý mala vždy blízko a zomrela v pokoji. Bolo to v roku 379. Pochovaná je vedľa svojich rodičov.

Komentár prof. Plinia:

Tento výber sa zdá byť dosť kusý, pretože hovorí iba o menách jej rodičov a bratov a že ich pomohla vychovať a potom zbožne zomrela. Uvidím, či tieto útržky zvládnem doplniť úvahami o živote ženy podľa života sv. Makríny.

Až do výbuchu feministického hnutia v období po prvej svetovej vojne existoval ideál ženského životného štýlu, ktorý by sme mali zachovávať a zdôrazňovať, predovšetkým v tejto epoche, keď bol všeobecne akceptovaný nechutný unisex spôsob života.

Tento ideál sa zrodil z tej najzákladnejšej pravdy: žena a muž, hoci patria do toho istého ľudského rodu, sú veľmi odlišní. Preto majú v živote rôzne úlohy.

Je náležité pre muža, aby zabezpečoval potreby rodiny a pracoval, a tak získaval dostatočné prostriedky. Pre ženu je zas náležité zostať doma a zabezpečovať teplo a usporiadanú domácnosť, ktorá je naozajstný poklad. To znamená, že žena má mužovi porodiť deti a vychovávať ich.

Keď deti vyrastú, získajú vzdelanie, oženia/vydajú sa, stane sa zo ženy prirodzený stred rodiny. Jej dom sa stane miestom stretávania pre deti a vnúčatá. A preto je normálne, ak žena trávi svoj život vo svojom dome. Nežiadam, aby ženy žili v nejakom druhu háremskomu, z ktorého nikdy nevychádzajú. Ale tvrdím, že požiadavka, aby ženy denne chodili pracovať mimo domov protirečí skutočnému ženskému duchu. Miesto, kde žena nachádza skutočné potešenie a kde jej osobnosť nadobúda plnosť je jej domov. Samozrejme, to zahŕňa aj domovy jej príbuzných a vzácných priateľiek, ktoré by mala často navštevovať. Často, ale nie denne.

A čo má dáma doma robiť? Prijímať svoje deti a vnúčatá, viesť domácnosť, viesť pokojný a tichý život v modlitbe. Prirodzenosť ženy volá po uzobraní, pokoji a miernosti. Prirodzenosť muža ho ženie von, mimo domova, aby šiel z domu, aby sa zapájal do činností a bojov; povaha ženy si vyžaduje spomínaný životný štýl. Tento druh života jej ponúka priestor, aby si spasila dušu a stala sa svätou.

Až do nástupu feministického hnutia to bol tradičný spôsob života ženy.

Pre ženy bolo normálne neopúšťať svoje domovy. Vyšli si na nedeľnú omšu a urobili nejaké návštevy. Dcéry, ktoré sa chceli vydať, chodili von o niečo častejšie, na nákupy alebo na príležitostné a veľmi decentné večierky. Inak sa ich normálny život točil okolo domu.

Tento spôsob života, preniknutý pokojom a zbožnosťou, dokázal doviesť ženu so správnym duchom k vysokej miere svätosti. Tento pokojný životný štýl mal v každom prípade tendenciu viesť k formovaniu pevných ženských cností, vďaka ktorým sa žena stala morálnou osou celej rodiny.

Je pravdepodobné, že takto žila sv. Makrína. Svoju misiu na zemi splnila tým, že pomohla dať Cirkvi troch svätých. Odovzdala im vzdelanie, ktoré získala od svojich rodičov, ktorí boli tiež svätí. Bola teda akýmsi lievikom, cez ktorý prešla svätosť z dvoch nádob svätosti do troch ďalších. Zostala doma, viedla normálny život, starala sa o dom, varila, riadila sluhov a veľkú časť svojho času venovala modlitbám. Toto všetko robila s nadprirodzeným duchom a stala sa veľkou sväticou.

Z tohto dôvodu je vzorom pre tie dámy, ktoré by mali žiť normálny svätý život. Predstavuje tiež opak frenetického a hektického dnešného životného štýlu, ktorý je v rozpore so ženskou spiritualitou.

Výber z jej života ukázal, že jeho koniec bol korunovaný mnohými milosťami.

Najskôr ho ozdobila prítomnosť sv. Gregora z Nyssy, ktorý jej v posledných chvíľach pomáhal. Potom sú tu tie krásne slová, ktoré pred smrťou vyriekla. Boli to slová osoby plnej viery, ktorá vedela, že jej život sa naozaj neskončil, ale že jej telo vstane z prachu na konci sveta. Tiež mala dôveru v Božie milosrdenstvo, že bude prijatá v nebi.

A nakoniec veľká milosť: zomrela s útechou, mala v rukách krucifix so zvyškom kríža nášho Pána.

Cieľom kresťanskej civilizácie je, z určitého hľadiska, vytvoriť taký stav vecí, v ktorom všetko pozýva človeka k tomu, aby praktizoval cnosti a prekáža mu v praktizovaní nerestí. Je to úplný opak modernej civilizácie, kde všetko pozýva na praktizovanie nerestí a pôsobí proti praktizovaniu cností.

Kresťanská civilizácia vytvorená podľa sv. Makríny by odstránila prekážky z cesty do neba. Nehovorím, že by tú cestu urobila jednoduchou, pretože to nikdy nie je ľahké.

Dá sa vysvetliť, prečo je súčasný život v rozpore s prirodzenosťou žien?

Dovoľte mi uviesť opačný príklad. Predstavte si muža, ktorý kvôli nejakému zásadnému zvratu musí vziať prácu pozostávajúcu z varenia pre deti, kŕmenia a celodenného hrania sa s nimi, aby ich rozptýlil a zabavil. Tento muž sa môže stať zženštilým, ak sa nebude tendencii k zženštilosti silno brániť. Tá v takom prostredí existuje, pretože plnenie týchto úloh je v rozpore s jeho mužskou prirodzenosťou.

Opak je tiež pravdou. Feministické hnutie zobralo ženu z domu, a trvá na tom, aby šla všade a robila všetko, čo normálne robili muži – študovala, obchodovala a obsedantne prahla po zisku.

Prvá vec, ktorá je v rozpore s prirodzenosťou ženy v tomto procese, je, že stráca svoju čistotu. V minulosti, napriek tomu, že sa ženy oveľa cudnejšie obliekali, dáma nikdy neopúšťala dom bez spoločníka: ďalšia žena, dieťa, sluha. Prečo? Chránila si svoju čistotu. Nebolo to preto, že by bola podozrivá zo stretávania sa s iným mužom a hriechu, ale skôr aby chránila vzácny poklad svojej čistoty a vydávala o tom verejné svedectvo. Túto ochranu musela cítiť, pretože jej prirodzenosť je krehká a poklad jej čistoty je na nezaplatenie.

Dnes ženy chodia, naopak, všade a zmysel pre čistotu sa v nespočetných rodinách stratil. Aj keď nechodia na nedovolené stretnutia a ani nehrešia, skutočnosť, že chodia samé a bez sprievodu, otvára dvere skutočným i imaginárnym podozreniam a môže to škodiť ich povesti. Týmto zlým dôsledkom sa v minulosti múdro predchádzalo vďaka dobrému protokolu. Ako môžu byť deti mravne vychovávané a psychologicky stabilné, ak existuje podozrenie týkajúce sa čistoty ich matky? Ako je možné rešpektovať ženu, keď sa nestará o svoju povesť? Dôvera jej detí a rešpekt spoločnosti sú nevyhnutné, aby žena správne rozvinula svoju osobnosť.

Potom prišlo štúdium a kariéra. Nehovorím, že ženy by nemali študovať. Myslím si však, že by si mali zvoliť štúdium, ktoré zodpovedá ich prirodzenosti. Ani nehovorím, že ak je to nevyhnutne nutné, žena nesmie pracovať mimo domu. Ak je to potrebné, tak by mala, ale mala by zároveň bojovať proti tomu, aby absorbovala mužské charakteristiky, ktoré si povaha daného zamestnania vyžaduje a ktoré deformujú jej ženskú prirodzenosť. Hneď ako to prestane byť potrebné, by sa mala tej práce vzdať.

Všetky tieto úvahy týkajúce sa citlivosti žien neznamenaajú, že si myslím, že ženy majú byť bezdôvodne sentimentálne. Ženy – rovnako ako muži – sú rozumné stvorenia. Preto by mali byť zásadové a principiálne, ako je silná žena z Písma. Rovnako ako sv. Terézia z Avily, ktorá často končila listy svojim duchovným dcéram touto radou: „Hijas mias, no sed mujericas“ [Moje dcéry, nebudte bláznivými dievčatami].

To je pár úvah nad životom sv. Makríny, ženy princípov, ktorú jej svätí bratia nazývali Makrínou Veľkou.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-makrina-mladsia/>